

Studieadministrativ avdeling

Referanse

2018/1724-INSO

Dato

28.09.2018

Hørings svar fra Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet: Forslag til lokal opptaksforskrift for Universitetet i Bergen

Vi viser til høringsbrevet og forslag til ny opptaksforskrift fra 5. september 2018. Fakultetet har diskutert saken på følgende måter:

- Vi har hatt et høringsmøte med studiekonsulentene fra instituttene
- Vi har hatt et høringsmøte med prosjektgruppen på SA
- Vi har sendt saken på høring til instituttene og fått flere innspill som er tatt med i fakultetets hørings svar

Diskusjonen i studieadministrasjonen og i fagmiljøene på instituttene har vært engasjert og interessant, og det har kommet frem gode, fasetterte og faglig velbegrunnede innspill og argumenter. Diskusjonen har også fått frem at behovene og erfaringene kan være veldig ulike i de ulike fagmiljøene, og at det kan være viktige faglige grunner til dette. Fakultetet mener derfor at det er beklagelig at man ikke har tatt seg mer tid til en grundig og bred diskusjon og prosess i dette arbeidet.

Vi er positive til en konkretisering av både opptaksreglene og en modernisering og effektivisering av opptaksprosessen er svært aktuell. Det er imidlertid flere kritiske punkt i den foreslåtte forskriften, som vi mener er viktige å endre. Vi ønsker å trekke frem disse viktige punkter i dette brevet og henviser ellers til vedlagt forslag til opptaksforskrift hvor vi har kommentert direkte på de enkelte paragrafer og avsnitt i forskriften. Instituttene sine høringsuttalelser ligger i ePhorte-sak 18/11618.

Erfaringsbasert master

MN ønsker ikke at forskriften skal gjelde for programmet erfaringsbasert master i undervisning. Prosjektgruppen vil ha programmet inn under forskriften og argumenterer med at det har samme søknadsfrist som de andre masterprogram. Slik vi ser det, er søknadsfristen det eneste dette programmet har til felles med de ordinære programmene når det gjelder opptak og opptaksbehandling. Det er derimot mange viktige forskjeller. Erfaringsbasert master må ha en tidligere svarfrist fordi lærerne som søker må avtale studiefri med skolen før sommerferie. Noen lærere søker om frikjøp og må forholde seg til regjeringens frister for dette. 20. juni er derfor absolutt siste frist de må få svar. Søkerne har

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det matematisk-naturvitenskapelige
fakultet
Telefon 55582062
post@mnfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
Allégt. 41, Realfagbygget
Bergen

Saksbehandler
Ingrid W. Solhøy
55582065

ofte en veldig sammensatt og komplisert bakgrunn, med fag fra forskjellige læresteder, og forskjellige tidsrom, til dels før kvalitetsreformen. Dette krever detaljert og omfattende faglig vurdering, inkludert vurdering av fritak og avkortning av studieprogrammet. Søkerne får derfor også detaljerte og personlige svarbrev som vanskelig kan standardiseres.

Engelskkrav

MN ønsker ikke at det innføres et strengere engelskkrav (IELTS 6.5) som skal gjelde likt for alle søkere. På MN tar vi opp alle studentgrupper, både norske og internasjonale, til de samme masterprogrammene. Våre masterprogram har derfor ikke krav om norsk, men vi kan likevel ikke se at det er nødvendig og riktig med et like høyt engelskkrav for alle søkere.

Et høyt krav gir mening i det internasjonale opptaket hvor en ny student må ha veldig gode engelskkunnskaper for å kunne kommunisere i forskningsgrupper og i lab, konsentrere seg om faglige oppgaver fremfor språklige problemer, og for å komme smidig gjennom et tidsbegrenset studieløp. Norske og norsk-utenlandske studenter har ikke de samme utfordringer fordi de kjenner universitetssystemet, kan de kulturelle kodene, kan kommunisere på både norsk og engelsk, og kan skrive masteroppgaven både på norsk og på engelsk. Disse studentene møter dermed ikke de samme hindringer som internasjonale studenter på vei mot fullføring av mastergraden.

MN ønsker derfor ikke at søkere i det lokale opptaket, som har GSK og har avlagt en bachelorgrad, skal måtte bevise engelskkunnskaper med VG1 med karakter 4 eller bedre, eller med en godkjent engelsk-test. Vi ser en fornuftig løsning av problemet med ulike språklige bakgrunn i opptakskravene som UiO har til sine masterprogram, se for eksempel masterprogram i meteorologi og oseanografi: <https://www.uio.no/studier/program/geofag-master/studieretninger/meteorologi-oseanografi/opptak/index.html>

MN har gode erfaringer med å ta opp både norske, norsk-utenlandske og internasjonale studenter til de samme masterprogrammene. Vi mener at dette er en god og naturlig internasjonalisering i våre masterprogrammer, da dette gir en ypperlig mulighet av deltaking og integrering av studentene.

Karakterkrav

MN ønsker at karakterkravet blir C med vektet gjennomsnitt på minimum 3,0 (dette tilsvarer 2,7 på den gamle tallkarakterskalaen). Dette kravet ble innført ved MN for noen år tilbake, fordi vi hadde noen problemer med svake kandidater som krever mer administrativ og faglig oppfølging. Det vil også være helt feil å senke karakterkravet med tanke på internasjonale søkere. Her er det virkelig viktig, både for oss og for søkerne, å stille høye krav.

Poengutregning og rangering

Prosjektgruppen foreslår at det blir regnet ut karaktersnitt av hele opptaksgrunnlaget (bachelorgrad) for å imøtekomme kravene om et enklere og mer effektivt masteropptak. Vi forstår tankegangen, men vi er også veldig opptatt av kvaliteten i opptaket. Det er bra med et enkelt og effektivt opptak, men det viktigste må være å få de beste kandidatene.

MN ønsker ikke at hele bachelorgraden blir opptaksgrunnlag for alle masterprogram. Hvert program bør kunne definere hva som er opptaksgrunnlag ut ifra godt begrunnede faglige krav. De fleste av våre masterprogram bruker spesialiseringen som opptaksgrunnlag, i noen program blir det supplert med et eller flere viktige tilleggsemner. Noen program derimot bruker eller kan tenke seg å bruke hele bachelorgraden som opptaksgrunnlag.

Et program som bruker hele bachelorgraden som opptaksgrunnlag er for eksempel energiprogrammet. Masterprogram i energi har mange flere søkere enn plasser og de fleste søkere er studenter fra HVL hvor hele graden er relevant. Kjemisk institutt er også positiv til å bruke hele bachelorgraden som opptaks- og beregningsgrunnlag. Instituttet er trygg på at en

søker med bachelorgrad i kjemi eller tilsvarende vil ha gode forutsetninger til å gjennomføre en mastergrad.

For mange av MN sine program derimot må fortsatt spesialiseringen (pluss eventuelle tilleggsemner) være opptaksgrunnlaget som det beregnes karaktersnitt av. Dersom hele bachelorgraden brukes som opptaksgrunnlag, så risikerer vi at studentene velger de enkleste og ufarligste valgemner (denne tilbakemeldingen kommer fra studentene selv). Dette kan gå ut over kvaliteten av våre utdanninger. I verste tilfelle kan en søker få opptak som har kun A på valgemner og kun D og E på spesialiseringsemner.

De programmene som stiller krav til spesielle fag i spesialiseringen, må få de eksterne søkerne til faglig vurdering. Relevante og obligatoriske emner må ligge i bachelorgraden, enten i spesialiseringen eller som valgfrie emner, og må bli faglig vurdert. Interne søkere som har den riktige bachelorgraden i bunn kan som regel vurderes administrativt. Med gode og klare rutiner og retningslinjer vil man også i program med spesialiseringen som opptaksgrunnlag få en effektiviseringsgevinst. I det sentrale opptaket kan søkere som ikke fyller minimumskravene bli identifisert på et tidlig tidspunkt og få et tidlig svar, mens fagmiljøet kan konsentrere seg om de kvalifiserte søkere som konkurrerer om plassene på de mest attraktive studiene.

Det vil ikke være et nederlag om det ikke blir et fullt automatisert masteropptak. Opptaksgrunnlaget til masterprogrammene er heterogent, og skjønnsvurdering og faglig vurdering er ikke til å unngå.

Opptak på visse vilkår

MN ønsker ikke å ta opp søkere som mangler inntil 20 sp i bachelorgraden. Dette passer ikke for våre strengt tidsbegrensete 2-årige mastergrader. Vi har hatt en slik ordning før (med inntil 10 sp), men har for noen år siden tatt den ut av våre utfyllende regler. Det har vist seg å være vanskelig å gjennomføre for de fleste studenter, og vanskelig å følge opp administrativt. Masterstudenten trenger all studietid for å ta emner og forskning som inngår i graden, det er ikke rom for å ta manglende emner i opptaksgrunnlaget.

Nå tar vi bare opp studenter som har en avsluttet bachelorgrad eller vi gir et betinget tilbud, dersom resultatene fra siste semester ikke er klare eller karakterutskriften fra utvekslingen ikke foreligger enda.

Suppleringsopptaket til våren er viktig for oss, slik at studenter som mangler studiepoeng i bachelorgraden, kan ta disse i høstsemesteret og være kvalifisert for masteropptak til våren.

Internasjonalt gradsopptak

UiB har med INTGRAD-opptaket allerede et sentralt opptak med god og velfungerende saksbehandling av høy kvalitet.

Etter å ha hatt en meget grundig og detaljert gjennomgang av hele opptaksforskriften mener vi at forskriften ikke dekker det internasjonale gradsopptaket (INTGRAD) på en tilfredsstillende måte. Det kan også være at INTGRAD-opptaket ikke lar seg kombinere med det lokale opptaket på en god måte. Det er flere punkter og krav som vi mener ikke kan behandles helt likt for norske, norsk-utenlandske og internasjonale søkere. I mange tilfeller vil likebehandling ikke være et gode for en av søkergruppene eller for alle søkergrupper. Det er forskjeller mellom disse gruppene og vi mener at det vil tjene både søkerne og UiB å ta

hensyn til disse forskjellene i forskriften. Vi mener at dette gjelder for eksempel engelskkrav, definisjon av opptaksgrunnlag og opptak på visse vilkår.

I tillegg har det internasjonale opptaket helt andre frister av tvingende praktiske årsaker. Vi vil derfor foreslå at INTGRAD-opptaket enten får en egen forskrift eller at det må komme mye tydeligere frem i forskriften hva som gjelder for INTGRAD og hva som er annerledes.

Andre spørsmål og innspill

- Søkere som har en lignende mastergrad eller til og med en doktorgrad fra før bør ikke prioriteres. Vi mener at vi er samfunnsmessig forpliktet til å gi utdanning og da må vi bruke våre ressurser først på dem som ikke har denne utdanningen. Se UiO: *Hvis du allerede har oppnådd graden master ved Universitetet i Oslo vil du normalt ikke få opptak til et masterprogram, eller studieretning, innen det samme fagområdet på nytt.* <https://www.uio.no/studier/program/geofag-master/studieretninger/meteorologi-oseanografi/opptak/index.html>

Vi foreslår til at denne regelen utvides til å gjelde uansett hvor mastergraden er oppnådd. Opptak innenfor tilstøtende fagfelt bør bare unntaksvis forkomme etter en skjønnsmessig vurdering.

- Svarfrist til søkerne bør være så tidlig som mulig. For noen program er vi i en konkurransesituasjon med andre læresteder og et tidlig svar øker sjansen å få søkeren til MN. Masterprogram som er i en kritisk konkurransesituasjon, bør behandles først og svar sendes tidligst mulig.
- Hvor mange søkeralternativer blir det i Søknadsweb? Nå er det 3, men vi vil helst ha kun 2.
- Får søkere bare ett tilbud ved UiB? For eksempel de som har søkt Molekylærbiologi ved MN og Biomedisin ved MedFak?
- Et suppleringsopptak til master til vårsemesteret er viktig for oss, og vi er derfor glad for signalet om at suppleringsopptaket på våren beholdes. Vi ønsker ikke å gi et betinget opptak til studenter som mangler studiepoeng i bachelorgraden, derfor vil vi gi dem mulighet å fullføre graden i høstsemesteret og søke masteropptak til våren. Det er også gunstig med spredning av mastereksamener året gjennom, med tanke på kapasiteten til å avvikle eksamener og til å gi god veiledning den siste perioden før innlevering.

Vennlig hilsen

Ingrid Christensen
studiesjef

Ingrid W. Solhøy
rådgiver

Forskrift om opptak til Universitetet i Bergen

Heimel: Fastsett av styret for Universitetet i Bergen med heimel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-6 og § 3-7, forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad § 2 og forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høgre utdanning § 1-1 fjerde ledd.

Kapittel 1. Verkeområde

§ 1-1. Verkeområde

(1) Forskrifta gjeld opptak til all utdanning ved Universitetet i Bergen til og med masternivå, utanom desse:

- Praktisk-pedagogisk utdanning
- Etter- og vidareutdanning, likevel slik at erfaringsbaserte masterprogram er omfatta
- Fellesgradar

MN kommentar: Prosjektgruppen skriver i høringsbrevet at erfaringsbaserte masterprogram er inkludert i forskriften siden disse har samme søknadsfrist som de ordinære masterprogram. MN vil ikke ha det erfaringsbaserte masterprogrammet med i forskriften siden søknadsfristen er det eneste dette programmet har til felles med de ordinære programmene når det gjelder opptak og opptaksbehandling. Viktige forskjeller er:

- Erfaringsbasert master må ha en tidligere svarfrist fordi lærerne som søker må avtale studiefri med skolen før sommerferie. Noen lærere søker om frikjøp og må forholde seg til regjeringens frister for dette. 20. juni er absolutt siste frist de må få svar.
- Søkerne har ofte en veldig sammensatt og komplisert bakgrunn, med fag fra forskjellige læresteder, og forskjellige tidsrom, til dels før kvalitetsreformen. Dette krever detaljert og omfattende faglig vurdering, inkludert vurdering av fritak og avkortning av studieprogrammet.
- Søkerne får detaljerte og personlige svarbrev som vanskelig kan standardiseres.

(2) Lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven), forskrift 15. januar 2017 om opptak til høgre utdanning (forskrift om opptak til høgre utdanning), forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad (mastergradsforskrifta), lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven), og dessutan forskrifter om rammeplanar og andre nasjonale avgjersler, er overordna denne forskrifta og gjeld føre forskrifta ved eventuell motstrid.

Kapittel 2. Minstekrav for opptak

§ 2-1. Generelle føresegner

(1) Minstekrav for opptak til utdanning som gjev studiepoeng ved Universitetet i Bergen er som hovudregel generell studiekompetanse eller tilsvarande realkompetanse, slik dette er fastsett forskrift om opptak til høgre utdanning, kapittel 2. Det gjeld unntak frå dette for dei utdanningane som er omfatta av kapittel 3 i forskrift om opptak til høgre utdanning.

(2) Søkjarar med utdanning frå land utanfor Norden, må dokumentere at dei oppfyller krav til norsk- og engelskkunnskapar slik dette er fastsett i forskrift om opptak til høgre utdanning, jf. § 2-2.

(3) For opptak til engelskspråklige studieprogram eller studieretningar gjeld ikkje norskkravet i forskrift om opptak til høgre utdanning.

(4) Søkjarar til engelskspråklege masterprogram må dokumentere engelskkunnskapar på høgare nivå med eitt av følgjande alternativ:

- a) Engelsk frå Vg1 i norsk vidaregåande skule (140 årstimar) med karakteren 4 eller betre, eventuelt engelsk som programfag med minimum 140 årstimar.
- b) International English Language Testing Service (IELTS) med minst 6.5 poeng.
- c) Test of English as a Foreign Language (TOEFL), minst 90 poeng for Internet-based test (IBT). TOEFL-testen er gyldig to år frå testdato.
- d) PTE Academic Pearson Test of English (PTE), med minst 62 poeng.
- e) Annan dokumentasjon kan godkjennast etter individuell vurdering.
- f) Enkeltstudium kan fastsetje strengare krav til engelskkunnskapar i den aktuelle studieplanen.

MN kommentar: MN sine masterprogram undervises på engelsk, de har ikke norskkrav, kun engelskkrav, men tar opp både norske, norsk-utenlandske og internasjonale studenter til samme program gjennom det lokale opptaket og INTGRAD-opptaket. Masteroppgaven kan skrives på engelsk eller norsk. Hvordan blir det da med engelskkravene og hvem gjelder disse strenge engelskkravene? MN ønsker ikke at søkere i det lokale opptaket, som har GSK og avlagt en bachelorgrad, skal måtte bevise engelskkunnskaper med VG1 med karakter 4 eller bedre, eller med en godkjent engelsk-test. Vi foreslår en regel som sier «engelskkravet er fylt dersom studenter tidligere har fått godkjent GSK og/eller fått opptak til studier gjennom Samordna Opptak» eller noe tilsvarende. Vi henviser til formuleringen av engelskkravet som blir brukt ved UiO og som vi mener dekker stort sett våre behov: <https://www.uio.no/studier/program/geofag-master/studieretninger/meteorologi-oseanografi/opptak/index.html>

- *Søkere som mangler fagkravet i norsk og dermed ikke fyller kravet til generell studiekompetanse, kan få dispensasjon fra norskkravet ved å dekke et spesielt opptakskrav i engelsk. Dette vil i hovedsak gjelde søkere med utenlandsk utdanning.*
- *Det spesielle opptakskravet i engelsk kan dekkes på en av følgende måter:*
 - *a) Engelsk fra Vg1 i norsk videregående skole (140 årstimer) med karakteren 4 eller bedre, eventuelt bestått engelsk Vg2 eller Vg3*
 - *b) En internasjonalt godkjent engelsktest*

(5) Fakultetet kan fastsetje spesielle opptakskrav for opptak til masterprogram.

MN kommentar: Vil dette innbefatte kravet for spesielle fagkunnskaper i graden? For eksempel er det krav om minst 20 studiepoeng matematikk i bachelorgraden for opptak til master i informatikk ved UiB. Mange eksterne og utenlandske bachelorgrader i informatikk fyller ikke dette kravet.

(6) Retten til opptak kan vere avgrensa av reglar om progresjon og vurderingsgjentak, jf. §§ 4.6 og 6.8 i forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen. Styret kan fastsetje at opptak til studium på nytt, ikkje skal være mogleg.

MN kommentar: Her kan man presisere at dette dreier seg om enkeltvedtak, ikke om et helt studieprogram.

§ 2-2 . Opptaksgrunnlag masterutdanning

(1) For opptak til masterprogram gjeld mastergradsforskrifta § 3, § 4, og § 5 og eventuelle rammeplanar.

(2) Nærare krav til fagleg grunnlag og faglege minstekrav for den enkelte utdanninga blir fastsett i studieplanen, jf. § 2 i mastergradsforskrifta.

(3) For opptak til 2-årig masterprogram etter § 3 i mastergradsforskrifta gjeld følgende:

a) Søkjarar må dokumentere ei fagleg fordjuping på minimum 80 studiepoeng relevant for studiet dei søker opptak til.

MN kommentar: Den faglige vurderingen av hva som er eller tilsvarer den faglige fordypningen / spesialiseringen er alfa og omega for MN sine masterprogram. Den faglige relevante fordypningen trenger ikke nødvendigvis ligge i det som er definert som spesialisering i bachelorgraden, noen gang dekkes det gjennom emner som ligger utenfor spesialisering, f.eks. major vs minor i amerikanske bachelorgrader. Derfor er den faglige vurderingen av særlig eksterne og utenlandske søkere viktig.

b) I heilt spesielle tilfelle kan anna dokumentert kompetanse godkjennast som heilt eller delvis likeverdig med kravet i a), føresett at søkjaren har dei nødvendige faglege føresetnadene for å gjennomføre studiet. Nærare føresegn om kva utdanningar dette kan gjelde for er gitt i utfyllande retningslinjer for opptak til UiB.

c) Opptaksgrunnlaget skal ha eit vekta gjennomsnitt på minimum 3,00 karakterpoeng etter retningslinjene for utrekning av karakterpoeng i §§ 5-3 (1) a) og 5-3 (2). Dette svarer til eit gjennomsnitt av bokstavkarakteren C på ECTS-skalaen.

MN kommentar: MN har karaktergrense 3.0 for opptaksgrunnlaget (= snitt for spesialiseringen og evt tilleggskrav/obligatoriske emner) for masteropptak og ønsker å beholde denne grensen. Fakultetet har gode erfaringer med denne grensen når det gjelder gjennomføring på master. Vi har hatt 2.5 som grense for noen år tilbake og har hatt noen problemer med svake kandidater som krever mer administrativ og faglig oppfølging.

(4) For opptak til erfaringsbasert masterprogram etter § 5 i mastergradsforskrifta skal krav til eventuell fagleg fordjuping og karaktergjennomsnitt fastsettast i studieplanen.

MN kommentar: MN vil ikke ha det erfaringsbaserte masterprogrammet med i forskriften

(4) Søkjarar til internasjonale gradstudium som kjem frå land/statar/område utanfor EU/EØS og Sveits må dokumentere tilfredsstillande finansiering, jf. krava i Utlendingslova § 58.

§ 2-3. Opptaksgrunnlag enkeltemne

(1) For opptak til enkeltemne må søkjaren dekke minstekrava for opptak til den utdanninga som emna ein søker opptak til, inngår i. Eventuelle krav om fagleg forkunnskap for emnet må òg dekkast. Opptakskrava kan fråvikast for avtalestudentar som skal ta enkeltemne eller semesterstudium.

Kapittel 3. Realkompetanse

§ 3-1. Realkompetanse

(1) Søkjarar som er 25 år eller eldre i opptaksåret, og som manglar generell studiekompetanse, kan få opptak på grunnlag av realkompetanse, jf. universitets- og høyskulelova § 3-6 (2) og forskrift om opptak til høgre utdanning § 3-1.

(2) For å få tilbod om studieplass må søkjaren dokumentere likeverdige ferdigheiter og kunnskapar som søkjarar som får tilbod om plass etter ordinære rangeringsreglar, jf. kapittel 5 i denne forskrifta.

(3) Nærare reglar om opptak på grunnlag av realkompetanse er fastsette i utfyllande retningslinjer for opptak til UiB.

Kapittel 4. Kvotar og opptaksrammer

§ 4-1. Kvotar og opptaksrammer

(1) Styret sjølv fastset årleg talet på studieplassar for dei enkelte studieprogramma, jf. § 3-7, femte ledd i universitets- og høyskuleloven.

(2) Opptak til studia kan skje på grunnlag av rangering innanfor kvotar. Ein kvote er eit bestemt tal eller ein bestemt del av studieplassane som blir fordelt blant søkjarar som tilfredsstillir nærare bestemte krav.

(3) Kvota blir fastsett i studieplanen.

Kapittel 5. Rangering

§ 5-1. Poengutrekning og rangering av søkjarar til grunnutdanningar

(1) Ved opptak til grunnutdanningar blir søkjarane sine poeng rekna ut og dei blir rangerte etter reglane i kapittel 7 i forskrift om opptak til høgre utdanning.

(2) Realkompetansesøkjarar blir rangerte i forhold til andre søkjarar på grunnlag av ei heilskapleg skjønsmessig vurdering. Omfanget og relevansen av praksis, utdanning og motivasjon blir vektlagd.

§ 5-2. Generelle føresegner om rangering av søkjarar til studium i lokale opptak

(1) Grunnlaget for rangeringa er den dokumentasjonen som kvalifiserer søkjaren for opptak til eit studium, jf. kapittel 2 i denne forskrifta. Søkjarane blir rangerte på grunnlag av konkurransepoeng.

(2) Dersom ein søkjar har fleire opptaksgrunnlag, blir det grunnlaget som gir gunstigast resultat for søkjaren lagt til grunn.

(3) Ved lik poengsum skal plassen fordelast etter loddtrekning.

(4) Dersom det har vist seg umogeleg å fylle studieplassane på eit studium, kan ein tilby dei ledige studieplassane til kvalifiserte søkjarar utan omsyn til rangeringsreglane elles. Søknader som er mottekne etter fristen, skal rangerast etter søknadsdato.

MN kommentar: MN er prinsipielt positiv til dette avsnittet, men foreslår å skrive «søknader som er mottekne etter fristen, vurderes fortløpende». Det er tross alt fortsatt en vurdering av kvalifikasjonen som må gjøres.

§ 5-3. Poengutrekning og rangering av søkjarar til 2-årige masterprogram

(1) Søkjarar til 2-årige masterprogram blir rangerte innbyrdes på grunnlag av konkurransepoeng. I konkurransepoenga til ein søkjar kan summen av følgjande poeng inngå:

a) Karakterpoeng: Det blir rekna ut eit vekta karaktergjennomsnitt, med to desimalar, av heile opptaksgrunnlaget. Vekta til kvar einskild karakter er talet på studiepoeng i det aktuelle emnet.

MN kommentar:

- Opptaksgrunnlag for de fleste masterprogram på MN er spesialiseringen. MN ønsker ikke at hele bachelorgraden blir opptaksgrunnlag for alle masterprogram.
- Hvert program bør kunne definere hva som er opptaksgrunnlag. De fleste av våre masterprogram bruker spesialiseringen som opptaksgrunnlag, i noen program blir det supplert med et eller flere viktige tilleggsemner. Noen program bruker eller kan tenke seg å bruke hele bachelorgraden som opptaksgrunnlag.
- Et program som bruker hele bachelorgraden som opptaksgrunnlag er energiprogrammet. Masterprogram i energi har mange flere søkere enn plasser og de fleste søkere er studenter fra HVL hvor hele graden er relevant. Kjemisk institutt er også positiv til å bruke hele bachelorgraden som opptaks- og beregningsgrunnlag. Instituttet er trygg på at en søker med bachelorgrad i kjemi eller tilsvarende vil ha gode forutsetninger til å gjennomføre en mastergrad.
- For mange av MN sine program må fortsatt spesialiseringen (pluss eventuelle tilleggsemner) være opptaksgrunnlaget som det beregnes karaktersnitt av. Dersom hele bachelorgraden brukes som opptaksgrunnlag, så vil studentene velge de enkleste og ufarligste valgemner (→ sier studentene selv!). Dette kan gå ut over kvaliteten av våre utdanninger. I verste tilfelle kan en søker få opptak som har kun A er på valgemner og kun D og E på spesialiseringsemner.
- De programmene som stiller krav til spesielle fag i spesialiseringen, må få de eksterne søkerne til faglig vurdering. Relevante og obligatoriske emner må ligge i bachelorgraden, enten i spesialiseringen eller som valgfrie emner, og må bli faglig vurdert. Interne søkere som har den riktige bachelorgraden i bunn kan som regel vurderes administrativt.

b) Andre tilleggspoeng: Med utgangspunkt i særlege omsyn som er knytte til enkelte studium, kan det fastsetjast andre poengtypar i studieplanen.

(2) For søkjarar med bokstavkarakterar blir følgjande omrekningskala nytta som grunnlag for utrekning av gjennomsnittskarakter: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. Nærare føresegn om omrekning av karakterar frå andre karakterskalaer er gitt i utfyllande retningsliner for opptak til UiB.

(3) I særskilde tilfelle kan anna utdanning enn den som inngår i det formelle opptaksgrunnlaget, bli teken med i rangeringa. Søknaden blir då rangert etter § 5-5 i denne forskrifta.

§ 5-4. Poengutrekning og rangering av søkjarar til erfaringsbaserte masterprogram

(1) Søkjarar til erfaringsbaserte masterprogram blir som hovudregel rangerte etter dei same reglane som gjeld for 2-årige masterprogram, jf. § 5-3 i denne forskrifta.

(2) Dersom anna rangeringsgrunnlag, rangeringsmetode eller eventuell bruk av individuell vurdering vert lagt til grunn for rangeringa skal dette fastsetjast i studieplanen for programmet.

§ 5-5 . Rangering av søkjarar som ikkje kan poengutrekast

(1) For kvalifiserte søkjarar som ikkje kan poengutrekast, skal rangeringa gjerast etter ei skjønsmessig vurdering av søkjaren sitt opptaksgrunnlag.

(2) For å få tilbud om opptak blir det kravd likeverdige ferdigheiter og kunnskapar med søkjarar som får tilbud om opptak etter rangering på grunnlag av poengutrekning.

MN kommentar: Det hadde vært en fordel å definere eller gi noen viktige eksempler på søkere som ikke kan poengberegnes. Etter vår oppfatning gjelder det hele INTGRAD-opptaket og ellers norske og utenlandske søkere med utenlandsk opptaksgrunnlag.

§ 5-6. Rangering studieprogram ved Fakultet for kunst, musikk og design

Kapittel 6. Opptak og tilbud på visse vilkår

§ 6-1. Opptak på visse vilkår

(1) Dersom det er kapasitet på det enkelte studieprogrammet, kan det bli gitt opptak på visse vilkår til søkjarar som manglar inntil 20 studiepoeng.

MN kommentar: MN ønsker ikke å ta opp søkere som mangler inntil 20 sp i bachelorgraden. Dette passer ikke for våre strengt tidsbegrensede 2-årige mastergrader. Vi har hatt en slik ordning før (inntil 10 sp), men har for noen år siden tatt den ut av våre utfyllende regler. Det har vist seg å være vanskelig å gjennomføre for de fleste studenter, og vanskelig å følge opp administrativt. Masterstudenten trenger all studietid for å ta emner og forskning som inngår i graden, det er ikke rom for å ta manglende emner i opptaksgrunnlaget. Nå tar vi bare opp studenter som har en avsluttet bachelorgrad eller vi gir et betinget tilbud, dersom resultatene fra siste semester ikke er klare eller karakterutskriften fra utvekslingen ikke foreligger enda. Det er viktig at det fremgår i opptaksbrevet til de som får betinget tilbud at fullført grad må fremvises ved opptak. Suppleringsopptaket til våren er viktig for oss, slik at studenter som mangler studiepoeng i bachelorgraden, kan ta disse i høstsemesteret og være kvalifisert for masteropptak til våren.

(2) Opptak på visse vilkår legg til grunn at manglende eksamenar blir gjennomførte og greidde ved første moegelege anledning, og seinast innan 1 år.

(3) Det skal fastsetjast i studieplanen dersom det er moegeleg å gje opptak på visse vilkår. Det skal òg gå fram kva for nokre emne i grunnutdanninga som kan mangle.

§ 6-2. Tilbod på visse vilkår

Universitetet kan gi tilbud om studieplass på visse vilkår til søkjarar som ikkje tilfredsstillir heile opptakskravet på det tidspunktet dei får tilbud om studieplass, men som har dokumentert at dei vil dekke kravet før studiestart.

§ 6-3. Generelle føresegner om tilbod og opptak på visse vilkår

(1) Søkjarar som har fått opptak eller tilbod etter føresetnadane gitt i § 6-1 eller § 6-2 og som ikkje innfrir vilkåra for opptak innan den fristen som er stilt i samband med tilbodet om studieplass, misser retten til studieplass.

(2) Det kan ikkje bli gitt opptak eller tilbod på visse vilkår til søkjarar som ikkje kan dokumentere tilstrekkelege kunnskapar i norsk og engelsk, jf. § 2-1.

(3) Det kan ikkje bli gitt tilbod på visse vilkår til internasjonale søkjarar som må ha opphaldsløyve for å få studieløyve.

Kapittel 7. Felles føresegner om administrative forhold

§ 7-1. Reservert studieplass

(1) Tildelt studieplass kan reserverast til neste gong det er opptak til studiet dersom det ligg føre dokumenterte, tungtvegande grunnar. Det blir normalt ikkje innvilga reservert plass for meir enn eitt år.

(2) Søknad om reservasjon av studieplass må leggest fram innan tre veker etter at ein har motteke tilbod om studieplass.

(3) Med tungtvegande grunnar er det her meint verneplikt, graviditet, sjukdom, ulukker eller dødsfall i nær familie. Andre tungtvegande grunnar utanfor søkjarens kontroll kan òg gi grunnlag for reservert studieplass. Grunn må dokumenterast med attest frå lege, anna helsepersonell, politi eller tilsvarande.

MN kommentar: MN praktiserer opptak med mulighet for permisjon, dvs studenter som ikke kan starte på studiet i det aktuelle semesteret, får opptak og kan så søke om permisjon i inntil 2 semestre. Disse studenter trenger ikke å oppgi veldig vektige grunner, så lenge det ikke er et problem for programmet, veileder, osv. Det betyr at en student med vektige grunner vil alltid få permisjon, mens uten vektige grunner er det opp til programstyret å innvilge permisjon eller ikke. Dersom permisjon ikke innvilges, må studenten søke om nytt opptak senere. Opptak og permisjon har den fordel at vi binder studenten til oss og kan følge opp med kontakt og informasjon gjennom permisjonstiden.

§ 7-2. Førehandsløfte

Ved dokumentert behov kan det bli gitt førehandsløfte til kvalifiserte søkjarar med poengsum som er lik eller høgare enn medianen ved siste opptak. Nærare føresegn om førehandsløfte gis i utfyllande retningslinjer for opptak til Universitetet i Bergen.

§ 7-3. Fristar

(1) Søknadsfristar for opptak til studium ved Universitetet i Bergen blir kunngjorde. Eigne fristar kan gjelde dersom det gis tilbod om tidleg opptak.

(2) All utdanning, praksis og andre høve som gir grunnlag for opptak, må vere dokumentert ved søknadsfristens utløp. Søkjarar som avsluttar utdanning som gir grunnlag for opptak etter søknadsfristens utløp, må sende inn førebels dokumentasjon innan søknadsfristen. Søkjarane skal ettersende endeleg dokumentasjon på fastsett måte og innan den fristen som er gitt av Universitetet i Bergen.

§ 7-4. Verifisering av dokumentasjon

Universitetet kan krevje at søkjarane legg fram original av dokument som skal liggje til grunn for opptak for å vurdere om desse er ekte, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-7 sjette ledd.

§ 7-5. Klage

(1) Enkeltvedtak som er gjorde med heimel i denne forskrifta, kan klagast på, jf. forvaltningslova § 28 til § 32. Klagefristen er 3 veker frå den dagen resultatet av opptaket er offentleggjort, eventuelt 3 veker frå den dagen søkjaren har motteke grunnngjeving.

(2) Klage på enkeltvedtak i samband med opptak organisert gjennom Samordna opptak, blir handsama av Nasjonal klagenemnd, jf. universitets- og høyskoleloven § 5-1 sjuande ledd og forskrift om opptak til høgare utdanning § 8-1.

(3) Klager som gjeld opptak etter universitets- og høyskoleloven § 3-6 andre og tredje ledd, blir handsama av Klagenemnda ved Universitetet i Bergen, jf. forskrift om opptak til høgre utdanning § 8-1 andre ledd.

(4) Klage på enkeltvedtak i samband med opptak til studium som ikkje inngår i samordna opptak, blir handsama av klagenemnda ved Universitetet i Bergen, jf. universitets- og høyskoleloven § 5-1.

§ 7-6. Opptakskomité

(1) Ved behov kan Universitetet i Bergen utnemne ein sentralopptakskomité.

(2) Opptakskomiteen handsamar etter behov søknadar som krev skjønsmessig vurdering ved kvalifisering, og i særskilde høve ved rangering.

(3) Opptakskomiteen skal som hovudregel setjast saman av eitt medlem frå kvart fakultet, minst eitt medlem frå det organet som styret nemner opp til å gjennomføre opptaket og minst éin student.

MN kommentar: (3) «eitt medlem frå kvart fakultet» ...

Gjelder det både for bachelor (Samordna Opptak) og 2-årige master? For opptak til 2-årige masterprogram kan vi ikke se at en sammensatt opptakskomité har forutsetninger til å vurdere den faglige bakgrunnen av søkerne.

Kapittel 8. Utfyllande reglar

§ 8-1. Utfyllande reglar

(1) Styret, eller det organet styret nemner opp, kan gi utfyllande reglar og retningsliner innanfor ramma av denne forskrifta.

(2) Vesentlege endringar i opptakskrava for eit studieprogram skal vere klart for søkjarane minst eitt år før dei trer i kraft.

(3) Universitetet i Bergen pliktar å opprette overgangsreglar i dei tilfella vesentlege endringar ikkje er gjort kjende for søkjarane i tide.

§ 8-2. Iverksetjing

Forskrifta trer i kraft 1. januar 2019.